

Grzegorz Grzybek. *Kobieta między etosem a egzystencją. Samowychowanie do kobiecości*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2023, ss. 175

[rec. *Monika Badowska-Hodyr**
ORCID: 0000-0001-7000-3248
Rzeszów, Polska]

Na naukowym rynku wydawniczym pojawiła się bardzo interesująca praca dotycząca samowychowania do kobiecości, które jest problematyzowane z uwagi na etos życiowy, egzystencję i moralność społeczną. Praca składa się z czterech rozdziałów, w których podejmowany jest problem napięcia między etosem a egzystencją w życiu kobiety. Pierwszy rozdział jest poświęcony zagadnieniu tradycyjnego i modernistycznego modelu płci kulturowej. Stanowi zasadnicze wprowadzenie w podejmowaną problematykę. W kolejnych rozdziałach zgodnie z metodą normatywno-konstrukcyjną refleksję tematyczną poprzedzają wyniki badań. W drugim rozdziale analizowany jest z różnych perspektyw problem tzw. powołania kobiety. W następnym bardzo mocno zostało ukazane zderzenie między tradycyjnie a modernistycznie ujętą kobiecością. Ostatni rozdział stanowi rozwiązanie postawionego problemu napięcia między etosem a egzystencją: „Podstawy etosu życiowego. Samowychowanie do kobiecości”.

Praca ma charakter oryginalny i twórczy, a przekaz treści w niej zawartych mimo bardzo dużego stopnia trudności ujęcia problemu jest jasny i czytelny. Autor odnosi się do zagadnienia zasadniczo nieporuszanego w literaturze. Publikacje na rynku wydawniczym i naukowym dotyczące kobiety nie podejmują ani problemu napięcia między etosem a egzystencją w życiu kobiety, ani problemu samowychowania do kobiecości jako zbudowania własnego etosu życiowego adekwatnego do swoich życiowych celów.

* Dr Monika Badowska-Hodyr, Zakład Pedagogiki Resocjalizacyjnej, Instytut Pedagogiki, Kolegium Nauk Społecznych, Uniwersytet Rzeszowski; e-mail: mbadowska@ur.edu.pl.

Autor posługuje się swoją metodą naukową – metodą normatywno-konstrukcyjną składającą się z trzech logicznie ujętych etapów: etapu opisowo-diagnostycznego, etapu aksjologiczno-normatywnego oraz etapu praktyczno-normatywnego. Ponadto praca opiera się na wypracowanej przez autora teorii naukowej – „etyki rozwoju”.

Na uwagę zasługuje oryginalne postawienie problemu napięcia między etosem a egzystencją w życiu kobiety. Rozwiązanie problemu opiera się na wypracowanych w teorii naukowej „etyki rozwoju” koncepcjach: etosu życiowego, w tym etosu kobiecego, emocji pod- i nad-intelektualnych w poznaniu intuicyjnym, estetyki seksualności, etycznego erotyzmu i samowychowania erotycznego.

Formułowane przez autora założenia dotyczące napięcia między etosem a egzystencją są omawiane na poziomie naukowym. Rozwiązanie problemu owego napięcia poprzez samowychowanie, w tym samowychowanie erotyczne, jest zasadne. Ukazane rozwiązanie dotyczące dylematu etosu życiowego kobiety wprowadza nowe spojrzenie na kreślenie samowychowania do kobiecości.

Przeprowadzone badania oraz obfite wykorzystanie literatury adresowanej do kobiet (zarówno prasa, jak i popularne ujęcia książkowe) pozwoliły autorowi na uniknięcie jednostronności podejścia. Należy także podkreślić, że przeciwstawienie tradycyjnego i modernistycznego modelu płci kulturowej uwypuklone jest nie poprzez dylemat sporów kulturowych, ale konieczności wyborów, jakich jednostka musi dokonać.

Ze względu na oryginalne ujęcie dylematu napięcia między własnym etosem a egzystencją uciskaną społeczną moralnością, przy braku jednostronności podejścia, praca *Kobieta między etosem a egzystencją. Samowychowanie do kobiecości* zasługuje na uwagę.